

МЕДЖИБІЗЬКА СЕЛИЩНА РАДА
ГОЛОСКІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ МЕДЖИБІЗЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО РАЙОНУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Н А К А З

28.06.2024 с.Голосків Хмельницького району Хмельницької області №48 од

Про організацію роботи
щодо подолання освітніх втрат,
викликаних особливостями
організації освітнього процесу
у 2020-2024 роках

Відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану», указу Президента України від 24.02.2022 № 264/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24.02.2022 № 2102-ІХ (із змінами), постанови Кабінету Міністрів України від 28.07.2023 № 782 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні», доручення Прем'єр-міністра України від 14.09.2023 № 28626/1/1-23 щодо звернення Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій від 12.09.2023 № 04-24/17- 2023/198815 «Про стан виконання рекомендацій слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій на тему: «Освітні втрати й освітні розриви на рівні загальної середньої освіти: вимірювання та механізми подолання», реалізації в Україні проекту для навчання педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти «Наздоженемо: курс про подолання освітніх втрат», з метою здійснення діагностики та оцінювання освітніх втрат, підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання, покращення успішності, мінімізації освітніх втрат, підвищення якості надання освітніх послуг, з метою визначення конкретних механізмів компенсації освітніх втрат і освітніх розривів у закладі

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Програму подолання освітніх втрат у Голосківському ліцеї, викликаних особливостями організації освітнього процесу (додаток 1)
2. Заступнику директора з навчально-виховної роботи Новак Л.М.:
 - 2.1. Провести інструктивну нараду з вчителями закладу щодо розроблення алгоритму дій щодо подолання освітніх втрат в ліцеї.
 - 2.2. Розробити та затвердити План заходів подолання освітніх втрат, викликаних особливостями організації освітнього процесу (додаток 2).

- 2.3. Розробити методичні рекомендації щодо подолання освітніх втрат з учнями з ООП і учнями, які потребують додаткового педагогічного супроводу. (додаток 3)
- 2.4. Розробити і затвердити інструментарій подолання освітніх втрат (додаток 4).
- 3. Вчителям-предметникам:
 - 4.1. Працювати над виконанням плану заходів і Програми подолання освітніх втрат.
 - 4.2. Продовжити роботу над подоланням освітніх втрат протягом навчального року.
 - 4.3. Використовувати диференційований та індивідуальний підхід при роботі з подолання освітніх втрат.
 - 4.4. Планувати освітній процес з можливим попередженням нових освітніх втрат.

Директор

Ольга ДЯДИК

З наказом ознайомлена:

Н. Мовчан Любов НОВАК

ПРОГРАМА подолання освітніх втрат у Голосківському ліцеї, викликаних особливостями освітнього процесу

I Загальні положення

у Законі України «Про освіту» зазначається, що «освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави».

Право громадян на якісну та доступну освіту закріплено Конституцією та законами України.

Із повномасштабним вторгненням російської федерації на українські землі, пов'язані такі фактори, як: тривале дистанційне навчання; зміна учнями місця проживання; зміни в контингенті учнів і педагогів; недостатня забезпеченість учнів електронними засобами, необхідними для онлайн-навчання; повітряні тривоги (наслідком яких є загальні втрати в навчальному часі); відключення електроенергії, відсутність Інтернету; нестабільний емоційний стан учасників освітнього процесу, неготовність і психологічна неспроможність значної частини здобувачів освіти до самоорганізації, самоконтролю та самоосвіти; несформованість почуття відповідальності та академічної доброчесності в учнів та їх батьків – мають свої негативні наслідки, які, в першу чергу, виражаються освітніми втратами. Це позначається втратою можливостей для всебічного розвитку дитини: інтелектуального, соціального, емоційного, психологічного тощо. Крім навчальних втрат важливими залишаються виховні, фізичні та психологічні складові.

Наслідком освітніх втрат можуть бути незворотні негативні процеси: як на рівні окремої особистості, так і соціуму в цілому.

Для побудови в освітньому просторі ефективної системи подолання втрат потребується практичне застосування нових підходів, механізмів та інструментарію. Відтак питання щодо вивчення освітніх втрат і освітніх розривів, визначення шляхів їх вимірювання та механізмів подолання залишаються актуальними і потребують впровадження певних процедур для дослідження й компенсації цих втрат.

Можливі варіанти:

1. Збільшення часу навчання
 2. Прискорена освіта
 3. Програми прискореного навчання
 4. Корекційні програми
 5. Адаптивне навчання
 6. Програми надолуження освітніх втрат
- Заходи з надолуження освітніх втрат спрямовані
- на визначення прогалин у навчанні та їх компенсацію,
 - на адаптацію,
 - пріоритезацію предметів (знань та компетентностей),
 - надання психологічної та соціально-емоційної підтримки

II. Мета та основні завдання

Метою Програми є реалізація заходів, спрямованих на подолання освітніх втрат здобувачів освіти. Мета досягається шляхом вирішення основних завдань, а саме:

- розробка науково-теоретичних засад та відповідних їм консультативно-методичних рекомендацій і заходів, спрямованих на подолання освітніх втрат здобувачів освіти;

- розроблення інструментарію для діагностування рівня опанування учнями навчального матеріалу, яким вони оволодівали в умовах правового воєнного стану
- використання технологій дистанційного навчання та запровадження коригуючого навчання;
- організація консультативно-методичної роботи з метою підготовки та стимулювання педагогічних працівників закладу щодо подолання освітніх втрат учнів (навчальних, виховних, фізичних, психологічних), опанування навичками гнучкого планування;
- ознайомлення педагогічних працівників із можливостями впровадження різноманітних профілактичної, фізкультурно-оздоровчої та здоров'язбережувальної діяльності для збереження зміцнення здоров'я вихованців, учнів під час уроків;
- підвищення мотивації здобувачів освіти до фізичної активності;
- забезпечення комплексної психологічної й емоційної підтримки учасників освітнього процесу в умовах правового воєнного стану та в повоєнний час;
- адаптація освітніх стратегій та освітнього процесу до індивідуальних потреб здобувачів освіти, враховуючи рівень їх навчальних втрат, місце проживання, соціальні ресурси родин, отриманих дітьми та підлітками травматичний досвід тощо;
- консолідація й ефективне використання наявних ресурсів для створення та результативного функціонування системи з подолання освітніх втрат дітей, учнів;
- мінімізація освітніх втрат та підвищення якості надання освітніх послуг;
- інтеграція у міжнародний освітній простір з питань подолання освітніх втрат.

III. Очікувані результати

Виконання основних завдань і заходів Програми має на меті забезпечити:

- підвищення професійної компетентності та мотивації педагогічних працівників закладу освіти щодо подолання освітніх втрат здобувачів освіти (навчальних, виховних, фізичних, психологічних, соціокультурних);
- спрямування методичних об'єднань педагогічних працівників на обмін досвідом та інструментарієм щодо подолання освітніх втрат;
- створення у закладі дієвої системи щодо подолання освітніх втрат здобувачів освіти;
- здійснення якісної діагностики та оцінювання освітніх втрат, системне запровадження коригуючого навчання (коригування та подолання навчальних, виховних, фізичних і психологічних втрат);
- адаптацію освітніх стратегій, освітніх програм та освітнього процесу до індивідуальних потреб здобувачів освіти;
- підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання; їх оволодіння навичками самоаналізу, самонавчання; - покращення академічної успішності, психічного, емоційного та фізичного здоров'я здобувачів освіти;
- мінімізацію освітніх втрат та підвищення якості надання освітніх послуг.

IV Програма подолання освітніх втрат

№ п/п	Зміст заходу	Термін виконання	Відповідальні за виконання
I Заходи щодо подолання навчальних втрат			
1	Систематичний методичний супровід педагогічних працівників з питань організації освітнього процесу в умовах дистанційного та змішаного навчання, оцінювання навчальних досягнень учнів	Впродовж навчального року	заступник директора з навчально-виховної роботи
2	Удосконалення навичок роботи з ресурсами, за допомогою яких можна розробляти навчальний контент.	Впродовж навчального року	заступник директора з навчально-виховної роботи
3	Організація зустрічей педагогічних працівників, де обов'язково розглядається питання щодо подолання освітніх втрат.	1 раз на квартал	Директор, заступник директора з навчально-виховної роботи

	психологічної допомоги та оволодіння сучасними технологіями її надання		
2	Провести навчальні тренінги для учнів, їх батьків та педагогічних працівників щодо формування важливих навичок збереження психічного здоров'я	впродовж навчального року	практичний психолог
3	Проводити тренінги щодо профілактики емоційного вигорання серед педагогічних працівників	впродовж навчального року	практичний психолог
IV Заходи щодо подолання втрат фізичного здоров'я			
1	Дотримання Санітарного регламенту для закладів освіти	впродовж навчального року	адміністрація закладу
2	Залучення учнів до фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи у позаурочний час	впродовж навчального року	вчителі фізичної культури
3	Проведення тренінгів для учнів щодо важливості здорового способу життя, правильного харчування, фізичної активності та інших аспектів здорового способу життя.	впродовж навчального року	педагог-організатор/ класні керівники
4	Сприяти розвитку оптимального обсягу рухової активності дітей та підлітків в умовах очного, дистанційного, змішаного навчання, запроваджуючи під час уроків та перерв фізкультхвилинки, руханки, вправи на збереження зору	впродовж навчального року	класні керівники/ вчителі фізичної культури/ вчителі-предметники
V Заходи управлінського компоненту Програми			
1	Оптимально адаптувати освітній процес до безпекової ситуації, безбар'рного доступу до освітніх послуг усіх учасників освітнього процесу	впродовж навчального року	адміністрація закладу
2	Розглянути результати виконання Програми та пропозиції щодо подальших завдань та дій на 2024/2025 навчальний рік на засіданнях педагогічної ради, нарад при заступнику директора з навчально-виховної роботи.	впродовж навчального року	адміністрація закладу
3	Сприяти участі педагогічних працівників у семінарах, конференціях, тренінгах, проходженні курсової перепідготовки щодо подолання освітніх втрат.	впродовж навчального року	адміністрація закладу

IV. Чинні нормативні документи організації освітнього процесу в закладі та створення безпечних умов:

1. Кодекс цивільного захисту України.
2. Закон України «Про освіту».
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту».
4. Закон України від 28.04.2022 №7325 «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану».
5. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».
6. Закон України «Про охорону праці».
7. Постанова Кабінету Міністрів України № 841 від 23 липня 2024 року «Про початок навчального року під час дії воєнного стану в Україні».
8. Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів (зі змінами) від 13.09.2017 № 684
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 №138 «Деякі питання використання захисних споруд цивільного захисту» (зі змінами).

4	Розробити діагностичні завдання для визначення рівня знань учнів та вимірювання освітніх втрат з навчальних предметів	вересень-травень	вчителі-предметники інтерв'єйна група
5	Провести діагностичні оцінювання (вимірювання), моніторинги на визначення рівня знань у здобувачів освіти; Визначити теми, що потребують додаткової уваги/надолуження навчальних втрат	вересень-жовтень-квітень-травень	вчителі-предметники
6	Розробити загальні та індивідуальні плани надолуження навчальних втрат здобувачів освіти на основі проведеної діагностики	вересень-жовтень	вчителі-предметники
7	Вивчати передові методики і практики подолання освітніх втрат	впродовж навчального року	вчителі-предметники
8	Здійснити адаптивне гнучке планування, яке б передбачало перерозподіл навчального часу між темами, коригуючи зміст та результати навчання з урахуванням виявлених освітніх втрат	впродовж навчального року	вчителі-предметники, заступник директора навчально-виховної роботи
9	Використовувати контент освітньої платформи «Всеукраїнська школа онлайн», інших інтернет-ресурсів для організації змішаного та дистанційного навчання, самоосвіти здобувачів освіти, подолання освітніх втрат	впродовж навчального року	заступник директора навчально-виховної роботи/ вчителі-предметники

II Заходи щодо подолання виховних втрат

1	Запровадити проактивні форми і методи виховної роботи, направлені на згуртування та взаємодію колективів здобувачів освіти на рівні класу та закладу.	впродовж навчального року	заступник директора навчально-виховної роботи/ педагог-організатор/ класні керівники
2	Продовжити роботу учнівського самоврядування через створення та реалізацію проєктів, направлених на розвиток м'яких навичок, лідерських якостей, командної взаємодії	впродовж навчального року	педагог-організатор
3	Розробити та проводити тренінги для класних керівників, учителів-предметників «Психологічне розвантаження в умовах війни»	4 рази на рік	практичний психолог
4	Спланувати проведення педагогічних та психологічних консультацій для батьків або інших законних представників дитини з питань профілактики і попередження проявів насильства, булінгу (цькування), формування ненасильницької (екологічної) моделі поведінки та вирішення конфліктів мирним шляхом	2 рази на рік	практичний психолог/ педагог соціальний/ заступник директора навчально-виховної роботи/ класні керівники
5	Проведення анкетування (анонімно) та заходи з питань профілактики і попередження проявів насильства, булінгу (цькування).	2 рази на рік	практичний психолог/ педагог соціальний/

III Заходи щодо подолання психологічних втрат

1	Розробити цикл тренінгів з метою підвищення кваліфікації педагогічних працівників у напрямі надання першої	впродовж навчального року	практичний психолог
---	--	---------------------------	---------------------

10. Рішення Комітету з питань освіти, науки та інновацій Верховної Ради України «Про затвердження Рекомендацій слухань у Комітеті на тему: «Освітні втрати й освітні розриви на рівні загальної середньої освіти: вимірювання та механізм подолання» (протокол від 07.06.2023 №122).
11. Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за №1111/35394 (зі змінами).
12. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 №579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 30.07.2018 за №879/32331 (зі змінами).
13. Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 №1669 «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 23.01.2018 за №100/31552.
14. Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 №563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні».
15. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін у методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» від 13 червня 2024 № 836
16. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» від 02.08.2024 № 1093
17. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 23.07.2002 №280 «Щодо організації проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв і організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 08.08.2002 №639/6927 (зі змінами).
18. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 21.05.2007 №246 «Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 23.07.2007 за №846/14113(зі змінами).
19. Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 №8, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03.02.2016 за №184/28314 (зі змінами затвердженими наказом МОН України «Про внесення зміни до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти» від 15.02.2023 № 165).
20. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 №1115, затвердженим у Міністерстві юстиції України 28.09.2020 №941/35224 (зі змінами).
21. Порядок зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 №367, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05.05.2018 за №564/32016.
22. Наказ МОН України «Про затвердження Змін до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти» від 20 травня 2024 № 714
23. Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 №762, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за №924/27369 (зі змінами).
24. Лист Міністерства освіти і науки України «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2024/2025 року» від 05 червня 2024 № 1/9979-24

Додаток 2
до наказу від 28.08.2024 № 48

План заходів
Голосківського ліцею на 2024/2025 навчальний рік
щодо подолання освітніх втрат,
викликаних особливостями організації освітнього процесу

Зміст заходу	Термін виконання	Відповідальні за виконання
Розглянути на засіданні педагогічної ради питання «Інструменти виявлення та подолання освітніх втрат»	двічі на рік	адміністрація; вчителі-предметники
Визначення базових предметів (пріоритезація)	вересень	адміністрація; вчителі-предметники
Розробка індивідуальних планів вчителями-предметниками щодо надолуження освітніх втрат.	щороку серпень-вересень грудень-січень	вчителі-предметники
Оформлення розділу в освітній програмі закладу та проведення заходів «Надолуження освітніх втрат викликаних реаліями військового стану» відповідно до алгоритму: провести діагностувальні роботи (вхідне тестування) для визначення рівня опорних знань здобувачів освіти; проаналізувати рівень якості знань учнів з навчальних предметів на початку навчального року; скласти індивідуальний план вчителя-предметника щодо подолання освітніх втрат для здобувачів освіти, які мають початковий та середній рівень знань з урахуванням результатів вхідного тестування; використовувати додаткові години індивідуальних занять з предмету відповідно до робочого навчального плану; впровадити консультації з предметів відповідно до графіку, розробленого вчителем; активно впроваджувати використання інтернет-ресурсів для самостійного повторення тем; проходження онлайн курсів, тренінгів, майстер-класів з метою здобуття нових навиків та отримання сертифікатів	щороку серпень-вересень	адміністрація
Провести перші діагностичні роботи без оцінювання з метою виявлення рівня освітніх втрат і розривів	на початку навчального року	вчителі-предметники

Здійснити адаптивне гнучке планування, яке передбачає: -перерозподіл навчального часу між темами; -закріплення раніше вивчених тем (на уроках та індивідуальні консультації учнів за запитом); - або розроблення власної навчальної програми, коригуючи зміст та результати навчання з урахуванням виявлених освітніх втрат.	протягом навчального року	вчителі-предметники
Надолуження освітніх втрат продовжити через повторення базових знань кожної нової теми.	протягом навчального року	вчителі-предметники
Інтегрування цифрових технологій та розвиток дистанційного навчання	протягом навчального року	адміністрація закладу
Методичний воркшоп «Надолуження освітніх втрат: проблеми та шляхи розв'язання», «Практичні способи подання освітніх втрат»; «Освітні втрати: давай наздоженемо» (обмін досвідом).	1 раз на семестр	заступник директора з навчально-виховної роботи; вчителі-предметники
Проведення діагностувальних робіт (різнорівневий контроль для визначення рівня опорних знань здобувачів освіти)	щороку травень	вчителі-предметники
Аналіз та порівняння результатів підсумкового контролю.	щороку травень-червень	адміністрація; вчителі-предметники
Підняття мотивації до навчання шляхом залучення до участі у волонтерському русі «На допомогу ЗСУ»	протягом навчального року	адміністрація; педагогічні працівники; здобувачі освіти; батьки
Проведення психологічних хвилин	протягом навчального року	практичний психолог; педагог соціальний
Проведення тренінгів для здобувачів освіти: «Профілактика стресу»	протягом навчального року	практичний психолог; педагог соціальний
Проведення заходів щодо раннього попередження та евакуації із закладу освіти в разі нападу або ризику нападу	4 рази на рік	адміністрація; команда реагування; учасники освітнього процесу.

Заступник з НВР

Л. Месі

Любов НОВАК

Додаток 3
до наказу від 28.06.2024 № 44

**Методичні рекомендації
щодо подолання освітніх втрат з учнями, з ООП і учнями,
які потребують педагогічного супроводу та підтримки**

Учням, які не можуть самостійно опрацювати навчальний матеріал, вчитель надає підтримку протягом навчального року

Етапи уроку	Види допомоги у навчанні
У процесі контролю за підготовленістю учнів	• Створення доброзичливої атмосфери під час опитування. Зниження темпу опитування • Пропозиція орієнтовного плану відповіді • Дозвіл користуватися наочним матеріалом, що допомагає з'ясувати суть явища • Стимулювання оцінкою, підбадьоренням, похвалою
Під час викладу нового матеріалу	• Вживання заходів підтримки інтересу до тих, хто погано встигає, за допомогою запитань, що з'ясовують ступінь розуміння ними навчального матеріалу • Залучення їх як помічників у підготовці приладів, дослідів тощо • Залучення до висловлення пропозиції в разі проблемного навчання, до висновків та узагальнень або пояснень суті проблеми, висловленої сильним учнем.
Під час самостійної роботи на уроці	• Поділ завдань на дози, етапи, виокремлення зі складних завдань низки простих, посилення на аналогічне завдання, виконане раніше. • Нагадування прийому та способу виконання завдання • Вказівка на необхідність актуалізувати те чи інше правило • Посилання на правила та властивості, необхідні для розв'язання задач і виконання вправ. • Інструктування щодо раціональних шляхів виконання завдань, вимог щодо їх оформлення

	• Стимулювання самостійних дій здобувачів освіти, які не встигають • Контроль за їхньою діяльністю (виявлення помилок /виправлення/пояснення)
Під час організації самостійної роботи	• Вибір для груп учнів, що погано встигають, найраціональнішої системи вправ, а не механічне збільшення їх кількості • Докладніше пояснення послідовності виконання завдання • Попередження про можливі утруднення, використання карток-консультацій, карток з орієнтовним планом дій
Попередження нових освітніх втрат	
У процесі контролю за підготовленістю учнів	• Контролювати засвоєння питань, що викликають в учнів найбільше утруднення • Аналізувати і систематизувати помилки, яких припускаються учні в усних відповідях, письмових роботах; з'ясувати типові для класу й зосереджувати увагу на їх виправленні • Контролювати засвоєння матеріалу учнями, які пропустили попередні уроки • По закінченні поділу теми або розділу узагальнювати підсумки засвоєння здобувачами освіти основних понять, законів, правил, умінь і навичок, виявити причини відставання
Під час викладання нового матеріалу	• Обов'язково перевіряти під час уроку ступінь розуміння учнями основних елементів уроку • Стимулювати запитання з боку учнів у разі утруднення під час засвоєння навчального матеріалу • Застосовувати засоби підтримки інтересу до засвоєння знань • Забезпечувати великий вибір методів навчання, що дають змогу всім учням активно засвоювати матеріал.
Під час самостійної роботи учнів на уроці	• Добирати завдання з найважливіших та/або найскладніших тем, прагнучи меншою кількістю вправ, але поданих системно, досягти більшого ефекту • Включати до самостійної роботи вправи на виправлення помилок, допущених у відповідях і в письмових роботах • Інструктувати про порядок виконання роботи • Стимулювати постановку запитань до

	вчителя в разі утруднень у самостійній роботі • Допомогати учням у роботі, всіляко розвивати їхню самостійність • Вчити планувати роботу, виконуючи її в належному темпі, та здійснювати контроль за роботою
Під час організації самостійної роботи поза класом	• Забезпечити у виконанні домашньої роботи повторення вивченого, концентруючи увагу на найважливіших елементах програми, які зазвичай викликають найбільше труднощів • Систематично давати домашнє завдання на роботу над типовими помилками • Чітко інструктувати учнів про порядок виконання домашніх робіт, перевіряти ступінь розуміння цих інструкцій здобувачам освіти, які не встигають • Погодити обсяг домашніх завдань з іншими вчителями класу, окрім перевантаження, особливо учнів, які погано встигають

Заступник з НВР

Л. Мовч Любов НОВАК

ІНСТРУМЕНТИ ПОДОЛАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ

Інструментарій	Характеристика	Переваги	Недоліки
Надання додаткових завдань для самостійного опрацювання	Може бути використано при незначних навчальних втратах в окремих учнів та обов'язково з покроковим дистанційним супроводом вчителя та надання зворотного зв'язку учням	Мінімальне використання ресурсів	Підходить здебільшого для учнів із сформованим бажанням вчитися.
Індивідуальні та групові консультації та/або навчання під час канікул	Може бути використано, коли навчальні втрати є з окремих тем в окремих учнів або у груп учнів	Безпосередня робота з вчителем. Досить велика ефективність. Зворотний зв'язок	Ресурсозатратно Відсутність коштів на додаткову оплату вчителям Ризик професійного вигорання при перевантаженні.
Адаптація освітньої програми (розроблення на рівні закладу власної навчальної програми з перерозподілом часу та результатів навчання)	Може бути використано, коли навчальні втрати значні та виявлені у більшості здобувачів освіти на паралелі	Можливо системно вибудувати процес навчання та врахувати всі виявлені навчальні втрати у великій кількості учнів	Ризик незбалансованого підходу, якщо педагоги не мають досвіду у розробленні власних навчальних програм.
Застосування диференційованого навчання (створення різнорівневих класів/або групи учнів у класі)	Може бути використано, якщо виявлено групи учнів із різним рівнем навчальних втрат	Можливість забезпечити різний ступінь педагогічної підтримки та адаптувати навчальну програму під освітні потреби окремих учнів	Може викликати зниження мотивації до навчання. Психологічний дискомфорт
Адаптація календарно-тематичного планування з певного навчального предмета (уцілювання/узагальнення/перерозподіл навчального часу для додаткового вивчення незасвоєних тем)	Може бути використано, коли навчальні прогалини з окремих тем (результатів навчання) виявлено у цілому класу або більшості частини класу.	Можливість за короткий час компенсувати навчальні втрати у великій кількості учнів, охопити значну кількість результатів навчання	Ризик накопичення нових навчальних втрат через недостатнє якісне опрацювання нових тем (уцілювання навчального часу)